

Агротехническите мероприятия в саду в ноембре

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 08.11.2024 *Брой:* 11/2024

В плодовите разсадници

Маточните растения в маточните насаждения се разкопават.

Всички укоренили и неукоренили издънки се отрязват с градински ножици или остър нож възможно най-ниско. Ако маточните храсти са слаби, се оставят 1–2 издънки за да се укрепят. След отрязването на издънките, маточните растения се заравят с пръст, за да се предпазят от зимните мразове.

Подложките се изваждат от семковите след края на вегетацията на растенията.

Ако листата не са опаднали, те се отстраняват на ръка или чрез пръскане с дефолианти – 0,1–0,2% калциев хлорид, 0,4% манганов хлорид и други.

Подложките се сортират според БДС, а слабите, недоразвити и прераснали се отделят.

В първогодишния разсадник се засаждат подложките.

Почвата трябва да е добре подготвена предварително. Разстоянията на засаждане зависят от плодния вид, обикновено 80 x 20 см, а за орех – 100 x 30 см. Семенните подложки се засаждат с 1–2 см по-дълбоко от кореновата шийка, а вегетативните – на дълбочина 20 см, независимо от дължината на коренозапоковката. След засаждането подложките се поливат и приваливат на височина 10 см, за да се запази влагата и да се осигури по-успешно окапване.

Останалите подложки, незасадени в разсадника, се съхраняват до пролетта на място, закрито от ветрове, далеч от стопански постройки. Корените се покриват с рохвава и влажна пръст и се изобилно поливат.

Устройват се нови маточни насаждения.

Предпочита се лека, влагоемка, дълбоко обработена почва, торена с 4–6 т оборски тор, 100–150 кг суперфосфат и 50–60 кг калиев сулфат на декар. Растенията се засаждат на разстояние 1,8–2 м между редовете и 35–60 см в реда и на дълбочина 25–30 см. След засаждането надземната част се подрязва на около 20 см над почвената повърхност.

В семковите се сеят семена.

Почвата предварително се торува с 4–5 т оборски тор на декар и се довежда до градинско състояние – орана на 30–35 см и изравнена. Семената на ябълка и круша не се стратифицират предварително, докато семената на малките костилкови плодове се стратифицират във влажен пясък два месеца, за да се предизвикат следприбирачни доузряващи процеси.

Плодните дръвчета се изваждат, сортират и съхраняват.

Изваждането се извършва с тракторен плуг, хидравлично надно оборудване или специален щип.

Сортирането се извършва според изискванията на БДС, като се връзват на снопчета по 25 бр. и се закрепва етикет с наименованието на сорта и вида на подложката. Дръвчетата се съхраняват на равно, добре дренирано място, закрито от ветрове, далеч от стопански постройки и сенници и се поливат, така че пръстта да обхваща добре корените.

Събират се резници за пролетно касарене.

Обикновено резниците се вземат от южната част на короните на дърветата. Връзват се на снопчета по 25 бр. и се съхраняват във влажен пясък на засенчено място в хладни изби или в хладилни помещения.

Грижат се за стратифицираните семена.

В края на месеца започва подготовка за масарско касарене.

В плодовите градини

В младите плодови градини се отчита броят на липсващите дървета и се съставя план за запълване на празнините по видове и сортове. Ремонтират се жичени конструкции и се изграждат нови. Продължава извозването и разстилането на оборски тор.

При силна суша се извършва влагозапасяващ напой с 60–80 м³ вода на декар.

Започва зимното резитба за продукцията при ябълковите видове.

В новите градини се засаждат плодни дръвчета. При устройване на уплътнени градини се препоръчва засаждане в бразди вместо в ями.

В ягодовите насаждения

Продължава изваждането, подготовката и съхраняването на ягодови мустаци в хладилници за пролетно-лятно засаждане.

При суша се напояват насаждения, засадени през септември или октомври, а където има плевели, се почиства площта.

В края на месеца се извършва влагозапасяващ напой на старите насаждения.

В отопляеми оранжерии се засаждат растения за ранна ягодова продукция.

В малиновите насаждения

Посаден материал се изважда, сортира и съхранява.

От производственото насаждение издънките се изваждат на ръка с прав лопат. От двугодишните маточни насаждения се изваждат на ръка всички годни за посаден материал издънки – с изключение на тези за сертифициране. През третата година издънките от маточните насаждения се изваждат с плуг или щип. Издънките, предназначени за пролетно засаждане, се съхраняват в бразди, покрити със слой пръст 15–20 см над кореновата шийка. Пръстта се уплътнява и изобилно се полива. Устройват се нови малинови насаждения.

В насаждения с касис

Събират се зрели резници. Използват се едногодишни издънки от млади производствени или маточни насаждения. Издънките се нарязват на резници. Всеки резник трябва да е с дължина от 20 до 25 см и с дебелина над 5–6 мм. В основата резникът се отрязва на 2–3 мм под пъпка, а в горната част – до 1 см над пъпката.

Резниците се укореняват.

В реда резниците се поставят на разстояние 15–20 см, наклонени, близо до ъгъл 45°, в почвата. При леки почви просто се забождат, а на тежки се засаждат с колче. Най-горната пъпка се оставя под почвената повърхност. След засаждането почвата около резниците се уплътнява.

Посадният материал се изважда, сортира и съхранява.

Укоренените растения се изваждат ръчно или механично в началото на месеца, но не при температури под 0 °С. Растенията, предназначени за пролетно засаждане, се съхраняват в бразди или ровове с дълбочина 45–50 см. Корените им се покриват с пръст, пръстта се уплътнява и се изобилно полива. Вземат се мерки за защита от мишки.

Устройват се нови насаждения с касис. Храстите се подрязват за плододаване.

В насаждения с други култури

Събират се смокинови резници за укореняване.

За укореняване се използват едногодишни издънки с дебелина 1–1,8 см и къси междувъзлия. Резниците се подготвят с дължина 25–26 см. Долният разрез се прави непосредствено под възела, а горният – на 1

см над добре развита странична пъпка. Резниците се връзват на снопчета по 50 бр., етикетират се, заравят се в пясък в хладни помещения или на открито в плитки ями до 25 см дълбочина.

Събират се нарови резници за укореняване.

Те трябва да са от едно- или двугодишни издънки. Дължината на резниците е 20–25 см, а дебелината в основата – от 0,5 до 1,2 см. След отрязването издънките се почистват от бодли и странични разклонения и се подготвят резници с дължина 20–25 см. Връзват се на снопчета и се етикетират. Съхраняват се на хладно място във влажен пясък или в открити ровове. Вземат се мерки за предотвратяване на изсъхване.